

Asignatura:

LATÍN II

CARACTERÍSTICAS DEL EXAMEN y CRITERIOS GENERALES DE CORRECCIÓN

- Las preguntas están distribuidas según los bloques del *curriculum* oficial de *Latín II* (*vide* Anexo I).
- El ejercicio se ajusta a las *Orientaciones PAU 2025*, publicadas por la Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació.
- Se podrá utilizar el diccionario desprovisto del apéndice gramatical y de materiales de literatura y léxico.

PREGUNTA 1: (4 puntos)

Responda a una de las dos opciones:

a/ Traducción de un texto de César de entre 30-35 palabras, adaptado o sin adaptar.

b/ Traducción de un texto de 30-35 palabras de cualquier autor/a y época, adaptado o sin adaptar, sobre uno de estos temas:

- Conflictos bélicos y expansión territorial de Roma.
- La política y el *cursus honorum*.
- Vida cotidiana: educación, familia, matrimonio, situación de la mujer, relaciones sociales, esclavitud, amistad...
- Clases sociales (incluye revueltas sociales, rebelión de esclavos, reformas agrarias...)
- La religión (divinidades, cargos religiosos, ceremonias...).
- Las actividades de ocio (termas, teatro, circo, anfiteatro).

- Los textos no tendrán una subordinada dentro de otra. En caso de que aparezcan las formas nominales de supino, gerundio o gerundivo, se presentará su traducción en nota.

PREGUNTA 2: (2 puntos)

Responda a las siguientes cuestiones:

a/ Análisis morfológico de cuatro palabras del texto traducido. (1 punto)

b/ Análisis sintáctico de una parte del texto traducido. (1 punto)

PREGUNTA 3: (2 puntos)

Responda a dos de las siguientes cuestiones:

a/ Indique la palabra patrimonial evolucionada a partir de las siguientes cuatro palabras latinas y explique su evolución fonética (1 punto):

PALABRA LATINA	PALABRA EVOLUCIONADA AL CASTELLANO	NORMAS FONÉTICAS

b/ Señale el prefijo de origen latino y explique qué significado aporta en cada una de las siguientes cuatro palabras (1 punto):

PALABRA	PREFIJO	SIGNIFICADO QUE APORTA

c/ Explique el significado de las siguientes cuatro expresiones latinas y escriba una oración donde se vea su uso adecuado (1 punto):

LATINISMO	SIGNIFICADO	ORACIÓN

d/ Componga por modificación preverbal 3 verbos latinos a partir de una base léxica y 2 a partir de otra base léxica y exponga 5 palabras en total en castellano evolucionadas a partir de las mencionadas bases léxicas o de los verbos latinos que haya compuesto.

PREGUNTA 4: (2 puntos)

Responda a una de las dos siguientes cuestiones:

- a) Épica romana, Lírica romana, Historiografía romana, Oratoria romana o Teatro romano.
- b) Indique el autor y obra del siguiente texto, que pertenece a uno de los tres libros propuestos para su lectura: libro IV de la *Eneida* de Virgilio; *Miles gloriosus* de Plauto; *Heroida* 1 “Penélope a Ulises” de Ovidio. Contextualice y comente el pasaje.

CRITERIOS DE CORRECCIÓN.

Pregunta 1. De la traducción:

Identificación del argumento del texto. Corrección gramatical y léxica de la traducción. Comprensión, en su conjunto, del texto latino y coherencia entre la traducción y el análisis sintáctico del texto. Se atenderá especialmente a la correcta delimitación de los periodos oracionales y a la acertada solución de las estructuras más complejas.

Pregunta 2:

- a) **Morfología.** El análisis de las cuatro formas ha de contener las siguientes especificaciones morfológicas: para los sustantivos, clase de palabra, enunciado y declinación; género, número y caso o casos posibles, así como la realización concreta de la forma propuesta en el texto. Para los adjetivos, clase de palabra, tipo, enunciado del grado positivo; grado, género, número y caso o casos posibles, así como la realización concreta de la forma propuesta en el texto. Para los pronombres, clase de palabra, tipo, enunciado; género, número y caso o casos posibles, así como la realización concreta de la forma propuesta en el texto. Para los verbos, si está en forma personal, persona, número, tiempo, modo, voz, enunciado y conjugación; si está en forma no personal, clase y, en virtud de ésta, voz, tiempo, modo, género, número y caso (lo que corresponda). Se valorará con 0,25 puntos cada una de las cuatro respuestas.
- b) **Sintaxis.** El análisis sintáctico se realizará de una parte del texto traducido. Deberán analizarse las funciones de todos los elementos oracionales, así como las proposiciones que aparezcan; se deberá indicar de qué tipo de proposición se trata y su función en el texto.

Pregunta 3: Léxico.

- a) **Evolución fonética.** Se valorará con 0'1 puntos la palabra evolucionada correcta en una de las lenguas oficiales de la Comunidad Valenciana y con 0'15 puntos la indicación de las normas fonéticas aplicadas (*vide* Anexo II).
- b) **Prefijos.** Se valorará con 0'05 puntos la indicación del prefijo latino correspondiente y con 0'2 el significado que aporta (*vide* Anexo III).
- c) **Expresiones latinas.** Se valorará con 0'1 puntos el correcto significado de la expresión latina y con 0'15 su empleo en una oración en castellano (*vide* Anexo IV).
- d) **Modificación preverbal.** Las evoluciones formadas a partir de una misma base léxica deben pertenecer a clases de palabra diferentes y no se aceptarán dobles valenciano/castellano. Se valorará con 0,1 puntos cada una de las diez respuestas (cinco de modificación preverbal y cinco de evolución al castellano).

Pregunta 4. Literatura.

En general, se debe atender a la congruencia de la respuesta con la pregunta planteada, así como comprobar la completa exposición o descripción del hecho lingüístico o literario que ha sido objeto de la cuestión. Se valorará la correcta redacción. Se penalizarán los errores ortográficos, así como los errores de redacción si son graves.

- a) **Géneros.** Se ha de responder a características, autores más representativos y condicionantes históricos, políticos y sociales del género indicado en la pregunta, con una extensión aproximada de un folio.
- b) **Texto literario.** Se ha de identificar el autor y la obra a la que pertenece el texto propuesto. Realizar una breve redacción del autor y la obra indicados, y contextualizar y comentar el

pasaje propuesto con una extensión aproximada de un folio. Los textos señalados para los cursos 2024/2025 y 2025/2026 son los siguientes: **libro IV** de la *Encida* de Virgilio; *Miles gloriosus* de Plauto; *Heroida 1* “Penélope a Ulises” de Ovidio.

Assignatura:

LLATÍ II

CARACTERÍSTIQUES DE L'EXAMEN i CRITERIS GENERALS DE CORRECCIÓ

- Les preguntes estan distribuïdes segons els blocs del *curriculum* oficial de Llatí II (*vide* Annex I).
- L'exercici s'ajusta a les Orientacions PAU 2025, publicades per la Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació.
- Es podrà utilitzar el diccionari desprovist de l'apèndix gramatical i de materials de literatura i lèxic.

PREGUNTA 1: (4 punts)

Responen a una de las dues opcions:

a/ Traducció d'un text de Cèsar de entre 30-35 paraules, adaptat o sense adaptar.

b/ Traducció d'un text de entre 30-35 paraules de qualsevol autor/a i època, adaptat o sense adaptar, sobre un d'aquests temes:

- Conflictes bèl·lics i expansió territorial de Roma.
- La política i el *cursus honorum*.
- Vida quotidiana: educació, família, matrimoni, situació de la dona, relacions socials, esclavitud, amistat...
- Classes socials (inclou revoltes socials, rebel·lió d'esclaus, reformes agràries...)
- La religió (divinitats, càrrecs religiosos, cerimònies...).
- Les activitats d'oci (termes, teatre, circ, anfiteatre).

- Els textos no tindran una subordinada dins d'una altra. En cas que apareguen les formes nominals de supí, gerundi o gerundiu, es presentarà la traducció en nota.

PREGUNTA 2: (2 punts)

Responen a les següents qüestions:

a/ Anàlisi morfològica de quatre paraules del text traduït. (1 punt)

b/ Anàlisi sintàctica d'una part del text traduït. (1 punt)

PREGUNTA 3: (2 punts)

Responen a dues de les següents qüestions:

a/ Indiqueu la paraula patrimonial evolucionada a partir de les següents quatre paraules llatines i expliqueu la seua evolució fonètica (1 punt):

PARAULA LLATINA	PARAULA EVOLUCIONADA AL VALENCIÀ	NORMES FONÈTIQUES

b/ Assenyaleu el prefix d'origen llatí i expliqueu quin significat aporta en cadascuna de les següents quatre paraules (1 punt):

PARAULA	PREFIX	SIGNIFICAT QUE APORTA

c/ Expliqueu el significat de les següents quatre expressions llatines i escriviu una oració on es veja el seu ús adequat (1 punt):

LLATINISME	SIGNIFICAT	ORACIÓ

d/ Composeu per modificació preverbal 3 verbs llatins a partir d'una base lèxica i 2 a partir d'una altra base lèxica i exposeu 5 paraules en valencià evolucionades a partir de les esmentades bases lèxiques o dels verbs llatins que heu compost.

PREGUNTA 4: (2 punts)

Responeu a una de las dues següents qüestions:

- Èpica romana, Lírica romana, Historiografia romana, Oratoria romana o Teatre romà.
- Indiqueu l'autor i obra del següent text, que pertany a un dels tres llibres proposats per a la seua lectura: *Miles gloriosus* de Plaute, Llibre IV de *L'Eneida* de Virgili, *Heroida* 1 "Penèlope a Ulisses" d'Ovidi. Contextualitzeu i comenteu el passatge.

CRITERIS DE CORRECCIÓ.

Pregunta 1. De la traducció:

Identificació de l'argument del text. Correcció gramatical i lèxica de la traducció. Comprensió, en el seu conjunt, del text llatí i coherència entre la traducció i l'anàlisi sintàctica del text. S'atendrà especialment la correcta delimitació dels períodes oracionals i a l'encertada solució de les estructures més complexes.

Pregunta 2:

a) **Morfologia.** L'anàlisi de les quatre formes ha de contindre les següents especificacions morfològiques: per als substantius, classe de paraula, enunciat i declinació; gènere, número i cas o casos possibles, així com la realització concreta de la forma proposada en el text. Per als adjectius, classe de paraula, tipus, enunciat del grau positiu; grau, gènere, número i cas o casos possibles, així com la realització concreta de la forma proposada en el text. Per als pronoms, classe de paraula, tipus, enunciat; gènere, número i cas o casos possibles, així com la realització concreta de la forma proposada en el text. Per als verbs, si està en forma personal, persona, número, temps, mode, veu, enunciat i conjugació; si està en forma no personal, classe i, en virtut d'esta, veu, temps, mode, gènere, número i cas (el que corresponga). Es valorarà amb 0,25 punts cadascuna de les quatre respostes.

b) **Sintaxi.** L'anàlisi sintàctica es realitzarà d'una part del text traduït. Hauran d'analitzar-se les funcions de tots els elements oracionals, així com les proposicions que apareguen; s'haurà d'indicar de quin tipus de proposició es tracta i la seua funció en el text.

Pregunta 3: Lèxic.

a) **Evolució fonètica.** Es valorarà amb 0'1 punts la paraula evolucionada correcta en una de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana i amb 0'15 la indicació de les normes fonètiques aplicades (*vide* Annex II).

b) **Prefixos.** Es valorarà amb 0'05 punts la indicació del prefix llatí corresponent i amb 0'2 el significat que aporta (*vide* Annex III).

c) **Expressions llatines.** Es valorarà amb 0'1 punts el correcte significat de l'expressió llatina i amb 0'15 punts el seu ús en una oració en valencià (*vide* Annex IV).

d) **Modificació preverbal.** Les evolucions formades a partir d'una mateixa base lèxica han de pertànyer a classes de paraula diferents i no s'acceptaran doblats valencià/castellà. Es valorarà amb 0,1 punts cadascuna de les deu respostes (cinc de modificació preverbal i cinc d'evolució al valencià).

Pregunta 4. Literatura.

En general, s'ha d'atendre la congruència de la resposta amb la pregunta plantejada, així com comprovar la completa exposició o descripció del fet lingüístic o literari que ha sigut objecte de la qüestió. Es valorarà la correcta redacció. Es penalitzaran els errors ortogràfics, així com els errors de redacció si són greus.

a) **Gèneres.** S'ha de respondre a característiques, autors més representatius i condicionants històrics, polítics i socials del gènere indicat en la pregunta, amb una extensió aproximada d'un foli.

b) **Text literari.** S'ha d'identificar l'autor i l'obra a la qual pertany el text proposat. Realitzar una breu redacció de l'autor i l'obra indicats, i contextualitzar i comentar el passatge

proposat amb una extensió aproximada d'un foli. Els textos assenyalats per als cursos 2024/2025 i 2025/2026 són els següents: **llibre IV** de l'*Eneida* de Virgili; *Miles gloriosus* de Plaute; *Heroida 1* "Penèlope a Ulisses" d'Ovidi.

CONVOCATÒRIA: MODEL 2025

CONVOCATORIA: MODELO 2025

ASSIGNATURA: LLATÍ II

ASIGNATURA: LATÍN II

BAREM DE L'EXAMEN:

PREGUNTA 1: 4 punts; PREGUNTA 2: 2 punts; PREGUNTA 3: 2 punts; PREGUNTA 4: 2 punts

BAREMO DEL EXAMEN:

PREGUNTA 1: 4 puntos; PREGUNTA 2: 2 puntos; PREGUNTA 3: 2 puntos; PREGUNTA 4: 2 puntos

PREGUNTA 1

Responeu a una de les dues opcions / Responda a una de las dos opciones:

Opció A / Opción A

Traducció del text següent / Traducción del texto siguiente:

**A NEVERS CÈSAR DEIXA EL SEU DIPÒSIT EN MANS DELS EDUS /
EN NEVERS CÉSAR DEJA SU DEPÓSITO EN MANOS DE LOS EDUOS**
(Caes. *De bello Gallico* VII 55, 1-3)

*Cèsar recorda als edus els beneficis rebuts i deixa el seu dipòsit a la ciutat de Nevers, controlada per ells /
César recuerda a los eduos los beneficios recibidos y deja su depósito en la ciudad de Nevers, contralada por ellos*

Noviodunum¹ erat oppidum Aeduorum ad ripas Ligeris opportuno loco positum. Huc Caesar omnes obsides Galliae, frumentum, pecuniam publicam, suorum atque exercitus impedimentorum magnam partem contulerat; huc magnum numerum equorum huius belli causa [...] miserat.

¹ **Noviodunum:** "Nevers", ciutat a la vora del riu Loira / "Nevers", ciudad a la orilla del río Loira.

Els edus no tarden a traïr Cèsar / Los eduos no tardan en traicionar a César.

Opció B / Opción B

Traducció del text següent / Traducción del texto siguiente:

DOBLE ESCENARI DE LA SEGONA GUERRA PÚNICA / DOBLE ESCENARIO DE LA SEGUNDA GUERRA PÚNICA
(Eutr. III 14)

*Mentre Aníbal es retira cap al sud d'Itàlia, a Hispània els dos Escipions moren en lluita contra Asdrúbal /
Mientras Aníbal se retira hacia el sur de Italia, en Hispania los dos Escipiones mueren en lucha contra Asdrúbal*

Hannibal ad Campaniam se recepit. In Hispania a fratre eius Hasdrubale ambo Scipiones, qui per multos annos victores fuerant, interficiuntur, exercitus tamen integer mansit; casu enim magis erant quam virtute decepti¹.

¹ **erant... decepti:** forma verbal de la veu passiva / forma verbal de la voz pasiva.

*Després de la mort dels germans Publi i Cneu Corneli Escipió, és enviat a Hispània el fill del primer /
Después de la muerte de los hermanos Publio y Cneo Cornelio Escipión, es enviado a Hispania el hijo del primero*

PREGUNTA 2

Responeu a aquestes dues qüestions / Responda a estas dos cuestiones:

Qüestió A / Cuestión A:

Analitzeu morfològicament les quatre formes subratllades del text que heu traduït /
Analice morfológicamente las cuatro formas subrayadas del texto que ha traducido.

Qüestió B / Cuestión B:

Analitzeu sintàcticament, entre els dos següents fragments, aquell que corresponga al text que heu traduït /

Analice sintàcticament, entre los dos fragments següents, aquell que corresponda al text que ha traduïdo.

- Noviodunum erat oppidum Aeduorum ad ripas Ligeris opportuno loco positum.
- In Hispania a fratre eius Hasdrubale ambo Scipiones, qui per multos annos victores fuerant, interficiuntur.

PREGUNTA 3

Respondeu a dues de les següents quatre qüestions / Responda a dos de las siguientes cuatro cuestiones:

Qüestió A / Cuestión A:

Indiqueu la paraula patrimonial evolucionada a partir de les següents quatre paraules llatines i expliqueu la seua evolució fonètica / Indique la palabra patrimonial evolucionada a partir de las siguientes cuatro palabras latinas y explique su evolución fonética:

PARAULA LLATINA / PALABRA LATINA	PARAULA PATRIMONIAL / PALABRA PATRIMONIAL	NORMES FONÈTIQUES / NORMAS FONÉTICAS
Petram		
Populum		
Sperare		
Lupos		

Qüestió B / Cuestión B:

Assenyaleu el prefix d'origen llatí i expliqueu quin significat aporta en cadascuna de les següents quatre paraules / Señale el prefijo de origen latino y explique qué significado aporta en cada una de las siguientes cuatro palabras:

PARAULA / PALABRA	PREFIX / PREFIJO	SIGNIFICAT QUE APORTA / SIGNIFICADO QUE APORTA
Concòrdia / Concordia		
Abduir / Abducir		
Transatlàntic / Transatlántico		
Perdurar		

Qüestió C / Cuestión C:

Expliqueu el significat de les següents quatre expressions llatines i escriviu una oració on es veja el seu ús adequat / Explique el significado de las siguientes cuatro expresiones latinas y escriba una oración donde se vea su uso adecuado:

LLATINISME / LATINISMO	SIGNIFICAT / SIGNIFICADO	ORACIÓ / ORACIÓN
<i>Lapsus linguae</i>		
<i>Superavit</i>		
<i>Quid pro quo</i>		
<i>Rara avis</i>		

Qüestió D / Cuestión D:

Compondeu per modificació preverbal almenys 3 verbs llatins a partir de la base lèxica **interficiuntur** i 2 verbs llatins a partir de la base lèxica **decepti**. Exposeu 5 paraules en total en qualsevol de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana evolucionades a partir de les esmentades bases lèxiques o dels verbs llatins que heu compost / Componga por modificación preverbal al menos 3 verbos latinos de la base léxica de **interficiuntur** y 2 verbos latinos a partir de la base léxica de **decepti**. Exponga 5 palabras en total en cualquiera de las lenguas oficiales de la Comunidad Valenciana evolucionadas a partir de las mencionadas bases léxicas o de los verbos latinos compuestos por usted.

PREGUNTA 4

Respondeu a una de les següents dues preguntes / Responda a una de las siguientes dos preguntas:

a/ El teatre romà / El teatro romano

b/ Indiqueu l'autor i obra a què pertany el següent text. Contextualitzeu i comenteu el passatge /

Indique el autor y obra a que pertenece el siguiente texto. Contextualice y comente el pasaje.

haec precor, hanc vocem extremam cum sanguine fundo.
 tum vos, o Tyrii, stirpem et genus omne futurum
 exercete odiis, cinerique haec mittite nostro
 munera. nullus amor populis nec foedera sunt.
 exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor
 qui face Dardanio ferroque sequare colonos,
 nunc, olim, quocumque dabunt se tempore vires.
 litora litoribus contraria, fluctibus undas
 imprecor, arma armis: pugnent ipsique nepotesque.'

Això us pregue, aquestes són les darreres paraules que deixi anar juntament amb la meua sang. Després vosaltres, oh tiris, actueu amb odi contra el seu llinatge i contra tota la descendència futura, i oferiu aquest tribut a les meues cendres. Que mai no hi haja concòrdia ni pactes entre aquests pobles. Que naixca dels meus ossos algun venjador, i perseguisca els colons dardanis amb el foc i amb l'espasa, ara, més endavant, cada vegada que hi haja forces. Açò pregue: costes contra costes, ones contra ones, armes contra armes. Que lluiten ells mateixos i els seus descendents.

Esto os ruego y exhalo este último lamento con mi sangre. Luego vosotros, oh Tirios, seguid con odio a su estirpe y todo linaje futuro, y dedicad este tributo a mis cenizas: que no haya ningún pacto ni amistad entre los pueblos; que nazca algún vengador de mis huesos que persiga a los colonos dardanos con fuego y hierro, ahora o más adelante, en el momento en que se tengan fuerzas. Esto ruego: costas enfrentadas a sus costas, olas a sus olas, armas a sus armas. Que luchen ellos mismos y sus nietos.

